

Småbarnspedagogiken hösten 2020 vecka 50

Regionförvaltningsverket

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet

Bakgrund och teman

Bakgrund

Regionförvaltningsverken och undervisnings- och kulturministeriet har vecka 50 med två olika enkäter samlat in aktuella uppgifter om covid-19-läget av dem som anordnar småbarnspedagogik i Finland.

- Enkäten om anordnande av småbarnspedagogik besvarades av 255 kommuner (svars-% 76,5) och 222 producenter av tjänster inom småbarnspedagogik som producerar privat daghems- och förskoleundervisning (svars-% 76,5).

Kommunernas svar gällde den småbarnspedagogik de själva ordnar (kommunal småbarnspedagogik) och de privata serviceproducenternas svar gällde deras egen verksamhet (privat småbarnspedagogik)

Enkätens urval som helhet kan anses vara representativt.

Resultaten har sammanställts i denna presentation i form av

- riksomfattande och regionala fördelningssuppgifter
 - om alla responenter sammanlagt (kommunal & privat småbarnspedagogik)
 - om den offentliga småbarnspedagogiken (kommunens egen verksamhet)
- innehållsanalysbeskrivningar av de öppna svaren i enkäten som kompletterar fördelningssuppgifterna.

Temman vecka 50

- **Frånvaro**

- Uppskattning inom småbarnspedagogiken
 - antalet frånvarofall jämfört med tidigare höstar
 - längden på vårdtider (denna höst jämfört med tidigare höstar)
 - Särskilda kundgrupper som framträder, där barnens frånvaro/hemmavistelse ökat på grund av COVID19.

- **Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19**

- Antal
- Orsak
- Anordnande av småbarnspedagogik för barn vars grupp eller daghem har stängts

FRÅNVARO

“

**Drygt en tredjedel
av
respondenterna
bedömer att
antalet
frånvarofall har
ökat jämfört med
tidigare höstar**

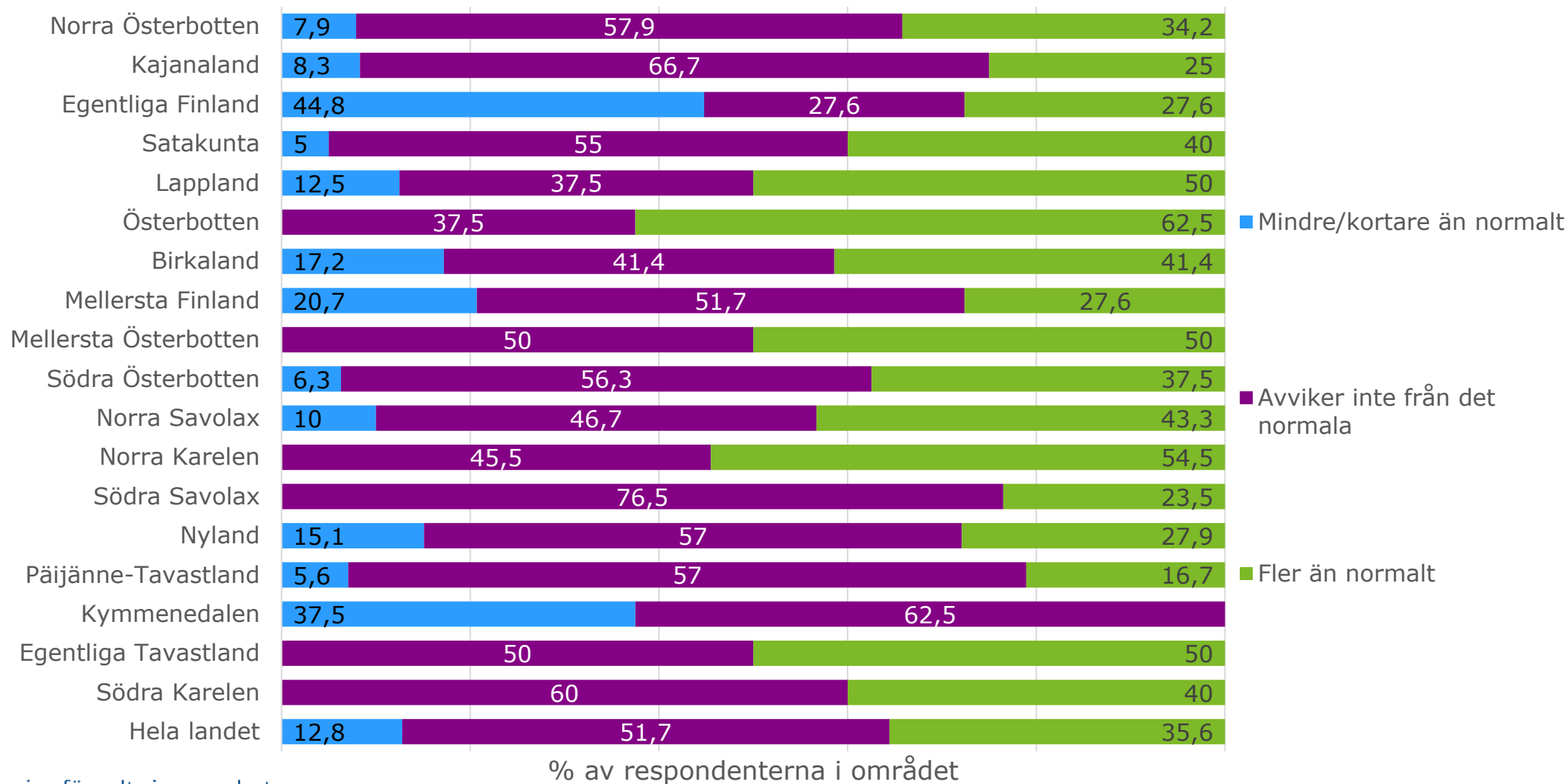

Regionförvaltningsverket

Frånvaro hösten 2020

- En något större andel av respondenterna (35,5 %) uppskattar att antalet frånvarodagar under hösten har varit mer än vanligt jämfört med tidigare höstar (vecka 44: 32,1%)
 - På landskapsnivå finns det mycket stora skillnader i fördelningen av uppskattningarna av frånvaron: andelen personer som gett uppskattningen "mer än vanligt" varierade mellan 0 % (Kymmenedalen) och 62,5 % (Österbotten).
- Ytterligare cirka två femtedelar av respondenterna (41,4 %, vecka 44 42,7 %) bedömde att frånvaron kommer räcka längre jämfört med tidigare höstar.
 - På landskapsnivå finns det stora skillnader i fördelningen av uppskattningarna av frånvaron. T. ex. andelen personer som gav uppskattningen "mer än vanligt" varierade mellan 16,7 % (Kajanaland) och 62,5 % (Österbotten och Södra Österbotten).
- 5,8 % av alla respondenter bedömde att frånvarotiderna var kortare än normalt

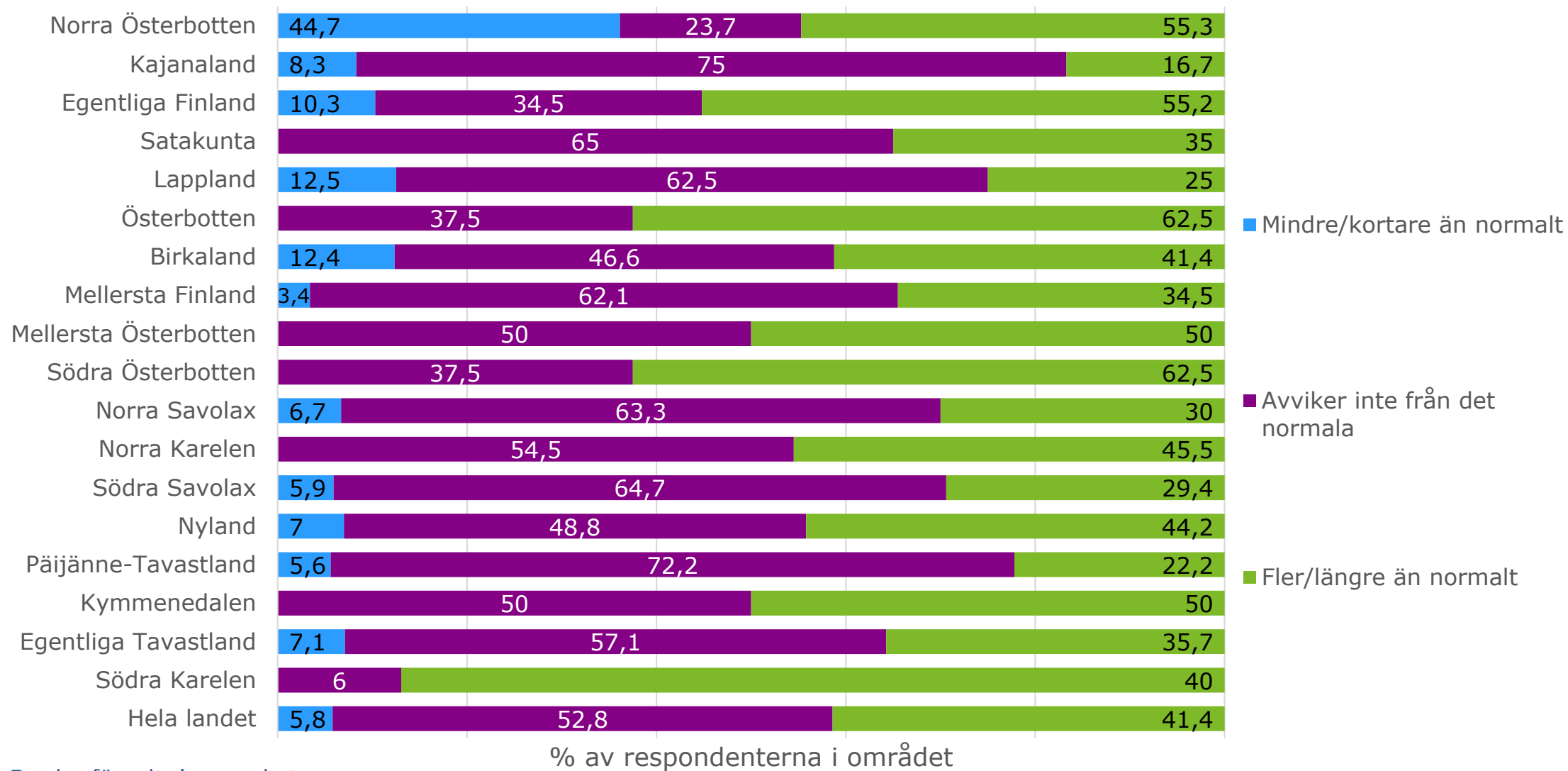
Antalet frånvaron inom småbarnspedagogiken jämfört med tidigare höstar

Antalet frånvaron inom småbarnspedagogiken jämfört med tidigare höstar - tabell

	Mindre/kortare än normalt	Avviker inte från det normala	Fler än normalt
Hela landet	12,8	51,7	35,6
Södra Karelen	-	60	40
Egentliga Tavastland	-	50	50
Kymmenedalen	37,5	62,5	-
Päijänne-Tavastland	5,6	57	16,7
Nyland	15,1	57	27,9
Södra Savolax	-	76,5	23,5
Norra Karelen	-	45,5	54,5
Norra Savolax	10	46,7	43,3
Södra Österbotten	6,3	56,3	37,5
Mellersta Österbotten	-	50	50
Mellersta Finland	20,7	51,7	27,6
Birkaland	17,2	41,4	41,4
Österbotten	-	37,5	62,5
Lappland	12,5	37,5	50
Satakunta	5	55	40
Egentliga Finland	44,8	27,6	27,6
Kajanaland	8,3	66,7	25
Norra Österbotten	7,9	57,9	34,2

Frånvarons längd inom småbarnspedagogiken jämfört med tidigare höstar

Frånvarorns längd inom småbarnspedagogiken jämfört med tidigare höstar - tabell

	Mindre/kortare än normalt	Avviker inte från det normala	Fler/längre än normalt
Hela landet	12,8	51,7	35,6
Södra Karelen	-	60	40
Egentliga Tavastland	-	50	50
Kymmenedalen	37,5	62,5	-
Päijänne-Tavastland	5,6	57	16,7
Nyland	15,1	57	27,9
Södra Savolax	-	76,5	23,5
Norra Karelen	-	45,5	54,5
Norra Savolax	10	46,7	43,3
Södra Österbotten	6,3	56,3	37,5
Mellersta Österbotten	-	50	50
Mellersta Finland	20,7	51,7	27,6
Birkaland	17,2	41,4	41,4
Österbotten	-	37,5	62,5
Lappland	12,5	37,5	50
Satakunta	5	55	40
Egentliga Finland	44,8	27,6	27,6
Kajanaland	8,3	66,7	25
Norra Österbotten	7,9	57,9	34,2

“

Vårdtiderna inom småbarnspedagogiken beräknas till största delen vara oförändrade jämfört med tidigare höstar

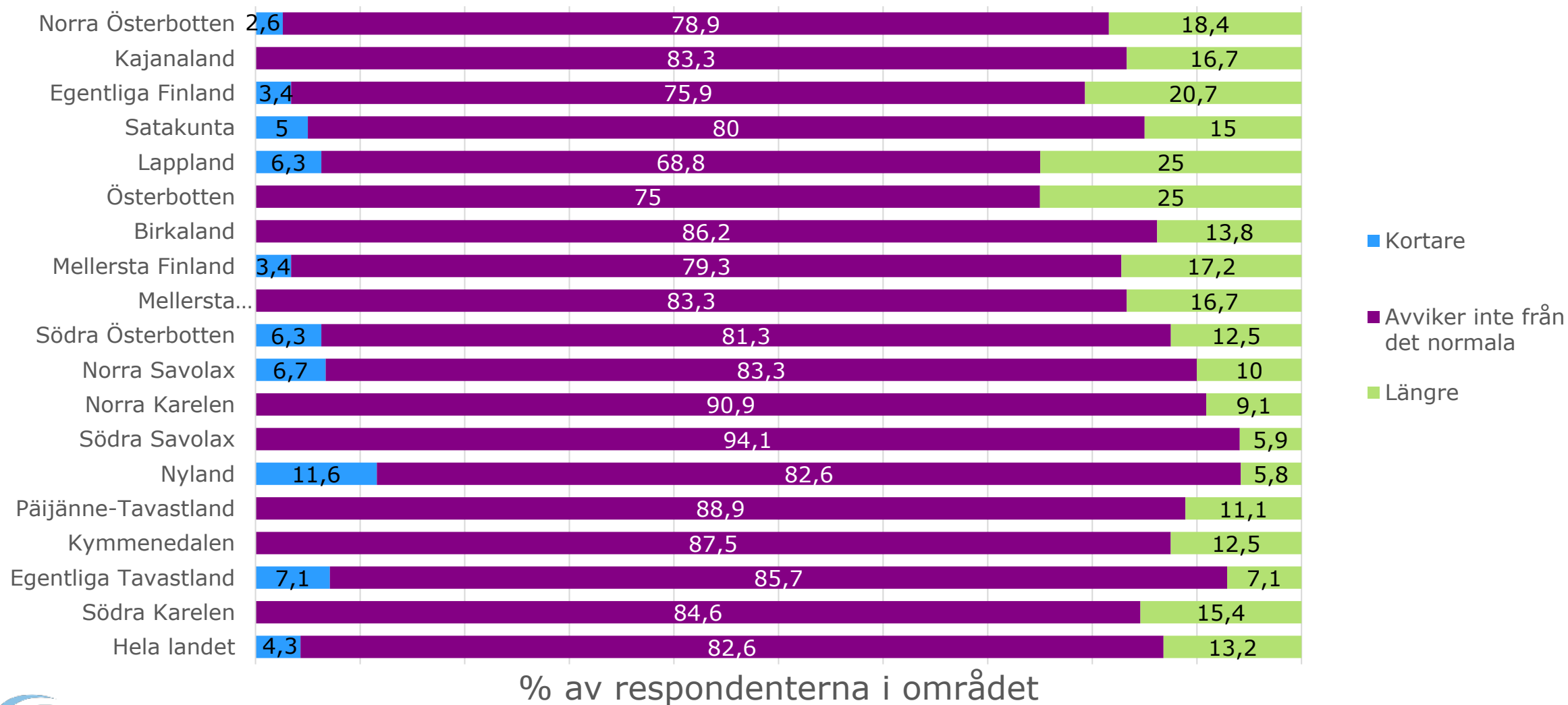

Regionförvaltningsverket

Tid som tillbringats inom småbarnspedagogiken hösten 2020

- 13,2 % av respondenterna bedömde att vårdtiderna inom småbarnspedagogiken har förlängts jämfört med tidigare höstar
 - I bedömningarna finns regionala variationer:
 - På landskapsnivå varierade andelen respondenter som gav bedömningen "tiden har förlängts" mellan 5,8 (Nyland) och 25 % (Österbotten och Lappland).
- Största delen av respondenterna (82,6 %) bedömde att vårdtiderna inom småbarnspedagogiken var oförändrade jämfört med tidigare höstar.

Vårdtider inom småbarnspedagogiken jämfört med tidigare höstar

Vårdtider inom småbarnspedagogiken jämfört med tidigare höstar (tabell)

	Kortare	Avviker inte från det normala	Längre
Hela landet	4,3	82,6	13,2
Södra Karelen		84,6	15,4
Egentliga Tavastland	7,1	85,7	7,1
Kymmenedalen		87,5	12,5
Päijänne-Tavastland		88,9	11,1
Nyland	11,6	82,6	5,8
Södra Savolax		94,1	5,9
Norra Karelen		90,9	9,1
Norra Savolax	6,7	83,3	10
Södra Österbotten	6,3	81,3	12,5
Mellersta Österbotten		83,3	16,7
Mellersta Finland	3,4	79,3	17,2
Birkaland		86,2	13,8
Österbotten		75	25
Lappland	6,3	68,8	25
Satakunta	5	80	15
Egentliga Finland	3,4	75,9	20,7
Kajanaland		83,3	16,7
Norra Österbotten	2,6	78,9	18,4

“

**Ökad frånvaro
bland barn till
föräldrar som
arbetar inom vård-,
undervisnings- och
jordbrukssektorn**

Regionförvaltningsverket

Kundgrupper där barnens frånvaro/ hemmavistelse har ökat på grund av covid19 under perioden 29.10– 8.12.2020?

- Största uppmärksamheten har man fäst vid familjer där en av föräldrarna var hemma.
- Det konstaterades att frånvaron/hemmavistelsen ökat också i vissa grupper av arbetstagare (se s. 14).
- Det konstaterades att föräldrarna reagerar känsligt på smitto- och exponeringsfall även om det egna barnet inte har exponerats.
- Det konstateras att de som utnyttjar den subjektiva rätten till småbarnspedagogik lättare stannar hemma, när snuva och förkylningssymptom ökar i daghemsgruppen.

Beskriv kort de särskilda kundgrupper vars frånvaro/hemmavistelse har ökat på grund av Covid19 samt eventuella orsaker till frånvaron. 1/3

Familjer där en av föräldrarna var hemma nämndes som bakomliggande orsaker

- Yngre syskon i hemvård
- Arbetet har plötsligt upphört (permittering, arbetslöshet e.d.)
- En förälder, ett barn eller någon annan familjemedlem hör till en riskgrupp
- I enskilda svar lyfte man också fram de familjer som förhåller sig skeptiskt till covid19 och som anser att det inte är nödvändigt att följa anvisningarna för småbarnspedagogiken under coronatiden och därför inte deltar i småbarnspedagogiken.

*”Arbetslösa, permitterade o.d. vårdnadshavare vars arbete plötsligt eller tills vidare har upphört
Vårdnadshavare som är moderskapslediga/vårdlediga
Vårdnadshavare eller barn i riskgrupper p.g.a. corona ->
I dessa grupper stannar barnen lättare hemma”*

*”Turismen avtar och permitteringar/upsägningar för
vårdnadshavare som arbetar inom turism.”*

*”Barn till mödrar som är moderskapslediga/
vårdlediga/hemma stannar lättare hemma än förut när
den lokala covid19-situationen försämrats.”*

*”Det finns också en sådan grupp som struntar i corona-
anvisningarna inom småbarnspedagogiken samt att
barnen ska använda munskydd. De anser att coronan är
en påhittad sjukdom. De vill inte att deras barn ska veta
om coronan eller vara inblandade. De godkänner inte
verksamhet i mindre grupper eller gradering av
verksamheten i daghemmet.”*

Beskriv kort de särskilda kundgrupper vars frånvaro/hemmavistelse har ökat på grund av Covid19 samt eventuella orsaker till frånvaron. 2/3

- Frånvaro/hemmavistelse konstaterades öka i följande arbetstagargrupper:
 - Personer som utför olika slags distansarbete
 - Lantbruksföretagare
 - Vårdpersonal
 - Anställda inom undervisningssektorn
- Det konstateras att de som utnyttjar den subjektiva rätten till småbarnspedagogik stannar lättare hemma, när snuva och förkylningar ökar i daghemsggruppen.
- Också rädslan för corona bedömdes i vissa fall vara en orsak till att man stannade hemma.

”Inom småbarnspedagogiken är de barn vars vårdnadshavare distansarbetar oftare hemma.”

”Även barn till föräldrar med mjölkgårdar är också mer frånvarande eller har kortare vårddagar.”

”Gruppexponeringen av en grupp i daghemmet orsakade frånvaro även hos barn i andra grupper som inte hade exponerats.”

”Skälen till frånvaron har varit rädslan för coronan samt samarbete och vilja att hjälpa personalen vid sjukdomsfall och vikariat i anslutning till det.”

Beskriv kort de särskilda kundgrupper vars frånvaro/hemmavistelse har ökat på grund av Covid19 samt eventuella orsaker till frånvaron. 3/3

- Respondenterna lyfte särskilt fram också familjer med invandrarbakgrund och mångkulturell bakgrund. Dessutom nämnde en enskild respondent romska familjer.
- En svarande konstaterar också att frånvaron och hemmavistelsen för barn har ökat i familjer med svag socioekonomisk bakgrund.
- En respondent konstaterar också att frånvaron och barns hemmavistelse har ökat i familjer med barn som behöver stöd och som är långtidssjuka.

STÄNGNINGAR

“

**Det är mycket
sällsynt att
daghem stängs.**

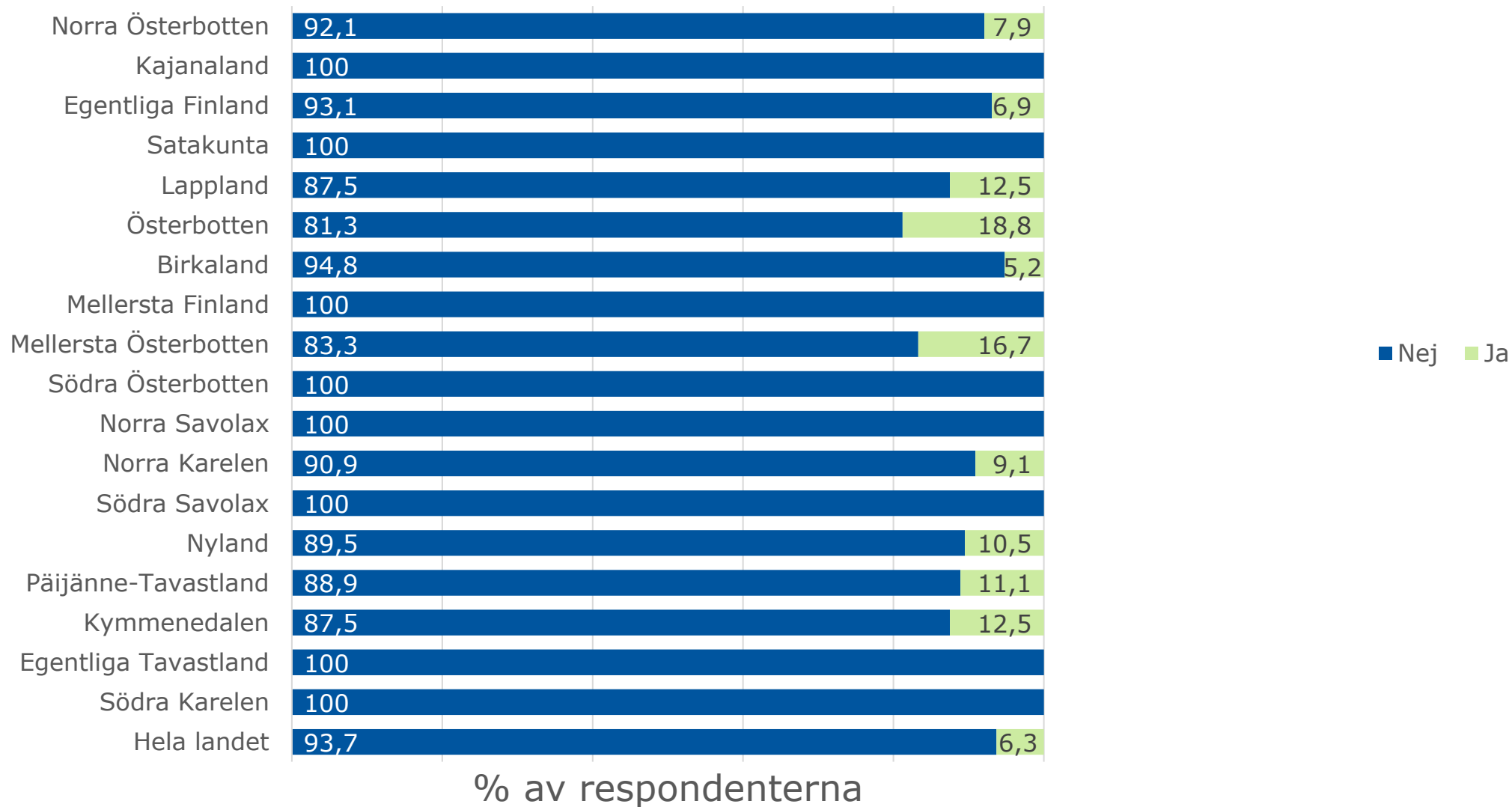

Regionförvaltningsverket

Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19

- Man har varit tvungen att stänga ytterst få daghemsenheter (6,3 % av alla respondenter, sammanlagt 15 enheter i hela landet)
- Det kom ganska få öppna kommentarer om stängningar.
- I fråga om små daghem, när hela personalen exponeras, har man varit tvungen att stänga daghem.
- Icke-exponerade barn övergick i allmänhet till andra grupper/enheter för s.k. reservvård.

Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19 (diagram)

Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19 (tabell)

	Nej	Ja
Hela landet	93,7	6,3
Södra Karelen	100	
Egentliga Tavastland	100	
Kymmenedalen	87,5	12,5
Päijänne-Tavastland	88,9	11,1
Nyland	89,5	10,5
Södra Savolax	100	
Norra Karelen	90,9	9,1
Norra Savolax	100	
Södra Österbotten	100	
Mellersta Österbotten	83,3	16,7
Mellersta Finland	100	
Birkaland	94,8	5,2
Österbotten	81,3	18,8
Lappland	87,5	12,5
Satakunta	100	
Egentliga Finland	93,1	6,9
Kajanaland	100	
Norra Österbotten	92,1	7,9

ÖVRIGA OBSERVATIONER

Övriga observationer: växelverkan med familjer

- Respondenterna lyfter i stor utsträckning fram att personalens frånvaro har ökat.
- Behovet av vikarier på grund av frånvaro är stort, och i många svar lyfts det fram att både personal och vikarier är otillräckliga och att det tidvis råder brist på personal.
- Frånvaron anses också belasta personalen.

”Personalen stannar lätt hemma och det är ytterst svårt att få vikarier.”

”På grund av COVID19 har testning av personalen och väntan på testresultaten orsakat mycket extra frånvaro och därför ökat behoven av vikariat i olika grupper inom småbarnspedagogiken.”

”Det är svårt att få personal till småbarnspedagogiken, man får inga speciallärare inom småbarnspedagogiken, man får inga vikarier. Inte ens utbildade.”

”Personalens frånvaro belastar mycket när det är svårt att få vikarier.”

Övriga observationer: växelverkan med familjer, 1/3

- I flera svar konstaterades det också att sjukfrånvaron bland både barn och personal har minskat. Orsaken till detta tros vara bättre hygien i det dagliga arbetet och i möten med familjer samt att man lättare stannar stanna hemma även vid lindriga symptom.
- De som svarade lyfte också ofta fram oro över personalens ork och utmattning, där man som bakgrundsorsaker nämnde bl.a. personalbehovet och oron för insjuknande.

"Barnen och personalen inom småbarnspedagogiken har haft betydligt färre förkylningar t.ex. jämfört med hösten 2019. Även bättre hand- och hosthygien har haft positiva effekter i form av minskad frånvaro som beror på förkylningar."

"På det allmänna planet är de vuxnas sjukfrånvaro mindre i genomsnitt än under tidigare år - när barnen är friska i vården förblir också de vuxna friska."

"Hygien och det faktum att man inte kommer till dagvården/arbetet ens vid lindriga sjukdomar har minskat antalet vanliga förkylningar under hösten och smittandet av andra."

"Personalen är utmattad över hela linjen"

"I fråga om vissa vårdnadshavare och anställda inverkar deras oro och rädsla för coronan i viss mån på orken."

Övriga observationer: växelverkan med familjer, 2/3

I några svar lyfter man fram synpunkter på samarbetet med familjerna när det gäller iakttagandet av rekommendationerna.

”Vissa föräldrar är frustrerade över att barnen hela tiden är sjuka och det faktum att barnet inte kan föras till daghemmet om det är förkyllt.”

”Anvisningarna om hygien och säkerhetsavstånd har följts väl under hösten. Vissa familjer har tolkat rekommendationerna alltför fritt och man har varit tvungen att ingripa i det.”

”Situationen är för närvarande lugn och tillitsfull bland kunderna.”

”Kundkretsen inom småbarnspedagogiken har förhållit sig mycket bra och tålmodigt till de föränderliga situationerna. Samarbetet med kundfamiljer har varit okomplicerat och smidigt, trots de situationer och svårigheter som coronan medfört.”

Övriga observationer: växelverkan med familjer, 3/3

Dessutom framfördes vissa synpunkter och önskemål i anslutning till skydd och andra anvisningar.

”Jag önskar att det ges tydligare anvisningar t.ex. i fråga om munskydd i den småbarnspedagogiska miljön.”

”Jag önskar att man i anvisningarna på någon nivå beaktar kommunens storlek och läget i fråga om smittsamma sjukdomar. När begränsningarna gäller t.ex. sammanslagning av daghem eller grupper (t.ex. under skollov) kan situationen i en liten kommun vara att i daghemmet behöver endast 1–2 barn vård under den tiden.”

”Det är mycket viktigt att anställda skyddar sig i enlighet med anvisningarna inom småbarnspedagogiken. En del av de anställda hör också till en s.k. riskgrupp. På en liten ort är vikarieresurserna små.”

Regionförvaltningsverket